

בהו. תא חזי, בשעתא דחכמתא עלאה בטש בגליפוי, אף על גב דהיא טמירא בכל סטרין, פתח ואתנגיד מניה חד נהרא, מליא (נ"א ומלי"א לתרע"ז) בתרעין עלאין.

במבועא ומקורא דמנא דמלי קוזפא רבא מניה, ומתמן אתמשכן מבועין דנחלין ונהרין בכל סטר, כף האי, בחד שביל דקיק דלא אתיידע, משיף ונגיד ההוא נהר דנגיד ונפיק, וממלי לההוא נחלא עמיקא, ומתמן אתמשכאן מבועין ונחלין, ואתמליין מניה. הדא הוא דכתיב, המשלח מעינים בנחלים וגו'. אלין נהרי עלאי קדישא דאפרסמונא דכניא, וכלהו אתשקיין כחד מההוא נביעא דנחלא עלאה קדישא דנפיק ונגיד.

דבתר, ישקו כל חיתו שדי, היינו דכתיב, (בראשית ב) ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים. הני ארבע ראשין, אלין אינון חיתו שדי, כללא דכל אינון משריין, וכל אינון חיילין, דאחידן בהו שדי, אל תקרי שדי, אלא שדי. דהוא נטיל, ואשלים שמא מיסודא דעלמא.

ישברו פראים צמאם, אלין אינון דכתיב בהו, (יחזקאל א) והאופנים ינשאו לעמתם פי רוח החיה באופנים, מאן חיה. אלא אלין חיתו שדי, ארבע אינון, וכל חד וחד לחד סטרא דעלמא. וההוא אקרי חיה, ואופנים לקביל כל חד וחד. ולא אזלין אלא מרוח דההוא חיה דאזיל עלייהו וכד אלין מתשקיין מההוא שקיו עלאה, כל שאר חיילין אתרנין אשתקיין, ואתרוון, ומשתרשן בשרשייהו, ואתאחדן אלין באלין, בדרגין ידיען. הדא

הקדש, ויש להסתפל בהם. בא וראה, בשעה שחכמה עליונה מפה בחקיקות, אף על גב שהיא נסתרת בכל הצדדים, נפתח ושופע ממנה נהר אחד מלא (וממלא לשערים) בשערים עליונים.

במבוע ומקור של מים שממלא כלי גדול ממנו, ומשם נמשכים מבועים של נחלים ונהרות בכל צד - כף זה, בשביל דקיק אחד שלא נודע, מושף ושופע אותו נהר ששופע ויוצא וממלא לאותו נחל עמק, ומשם נמשכים מבועים ונחלים ומתמלאים ממנו. זהו שכתוב המשלח מעינים בנחלים וגו'. אלה נהרות עליוני קדש של אפרסמון וך, וכלם משקים כאחד מאותה נביעת הנחל העליון הקדוש שיוצא ושופע.

אחר כף, ישקו כל חיתו שדי, היינו שכתוב (בראשית ב) ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים. ארבעה ראשים אלה הם חיתו שדי, כלל כל אותן מרפבות וכל אותם חילות ששדי אחוזה בהם. אל תקרי שדי אלא שדי, שהוא נוטל ומשלים את השם מיסוד העולם. ישברו פראים צמאם - אלה אותם שכתוב בהם (יחזקאל א) והאופנים ינשאו לעמתם פי רוח החיה באופנים. מי החיה? אלא אלו חיתו שדי, ארבע הן, וכל אחת ואחת לצד אחד של העולם. ואותו שנקרא חיה, ואופנים מול כל אחד ואחד. ולא הולכים אלא מרוח אותה חיה שהולכת עליהם, וכאשר אלה משקים מאותה השקאה עליונה, כל שאר החילות האחרים משקים ומרוים ומשפרשים בשרשיהם, ונאחזים אלה באלה בדרגות ידועות. זהו

הוא דכתיב, עליהם עוף השמים ישפון וגו'. משקה הרים מעליותיו וגו'. אליו שאר דרגין עלאין.

לבתר כל דא, מפרי מעשיך תשבע הארץ, (ס"א לתתא וכל עלמין וכו') ארעא עלאה קדישא, וכד איהי מתברכא, כל עלמין כלהו חדאן, ומתברכאן. דא בשעתא דברפאן משתפחי, משקיו דנחלא עמיקא דכלא.

ובשעתא דעלמא יתיב בדינא דברכאן לא משתפחי לנחלא בעלמא, כדון עלמא יתיב בדינא, ומסטרא דשמאלא רוחא אתער ואתפשט בעלמא, וכמה חבילי טריקין משתפחי בעלמא, ושראן (בכמה אתרי) על בני נשא, ומסאב ההוא רוחא להו, כבר נש דגוע (ס"א כבר האי רוח) ורוח מסאבא שריא עליה. הכי נמי שריא, למאן דיקרב בהדיה.

הדא הוא דכתיב, תסתיר פניך יבהלון וגו'. האי קרא מאי קא מיירי. אלא תסתיר פניך יבהלון, דהא לא אתשקיין לאשתפחא ברכאן לעלמין. תוסף רוחם יגועון, (נ"א לאתערא) ואתער רוחא אתרא מסטרא שמאלא, ורוח מסאבא שריא על בני נשא, על אינון דמיתין, ומאן דקאים בהדיהו, ועל שאר בני נשא, מאי אסוותא דלהון. הא דכתיב ואל עפרם ישובון. דא עפר שריפת החטאת, (ס"א דא עפר מקדשא דלעילא) בגין לאתדפאה ביה. והיינו רזא (קהלת א) הכל היה מן העפר, ואפילו גלגל חמה. לבתר דמהדרין להאי עפר, בגין לאתדפאה ביה, מתעבר רוחא מסאבא, ואתער רוחא אתרא קדישא, ושאר ביעלמא. הדא הוא דכתיב, תשלח רוחך יבראון, יבראון, ויתסון באסוותא עלאה, דרוחא אתרא.

שפתוב עליהם עוף השמים ישפון וגו'. משקה הרים מעליותיו וגו' - אלו שאר דרגות עליונות.

אחר כל זה - מפרי מעשיך תשבע הארץ, (למטה, וכל העולמות וכו') ארץ עליונה קדושה. וכשהיא מתברכת, כל העולמות בשמחה, ומתברכים. וזה בשעה שנמצאות ברכות מהשקאת הנחל העמק של הכל.

ובשעה שהעולם יושב בדין, שפרכות לא נמצאות לרדת בעולם, אז נטמא המקדש. (ובשעה שאין נמצאות ברכות לרדת למטה, אז העולם יושב בדין. ומצד שמאל מתעוררת רוח ומתפשטת בעולם) וכמה חבילות של מזיקים נמצאים בעולם ושורים (בכמה מקומות) על בני אדם, ומטמאת אותם אותה הרוח, כמו בן אדם שגוע (בכך הרוח הוא) ורוח הטמאה שורה עליו. כך גם שורה, למי שיקרב אליו.

זהו שפתוב תסתיר פניך יבהלון וגו'. פסוק זה מהו אומר? אלא תסתיר פניך יבהלון, שהרי לא השקו להמצא ברכות לעולמות. תוסף רוחם יגועון, (לעורר) ומתעורר רוח אחר מצד שמאל, ורוח טמאה שורה על בני אדם, על אותם שמתו ומי שעומד עליהם ועל שאר בני אדם, מה רפואתם? זה שפתוב ואל עפרם ישובון. זה עפר שרפת החטאת (זה עפר המקדש שלמעלה) בשביל לטהר בו, והיינו סוד (קהלת א) הכל היה מן העפר, ואפילו גלגל חמה.

לאחר שחוזרים לעפר זה בשביל לטהר בו, נעברת רוח הטמאה, ומתעוררת רוח אחרת קדושה ושורה בעולם. זהו שפתוב תשלח רוחך יבראון, יבראון וירפאו ברפואה עליונה של רוח אחרת. ותחדש פני אדמה, שהרי

ותחדש פני אדמה, דהא אתדפיאת, (אתתא לבעלה) וחדתותי דסיהרא אשתכח, ועלמין פלהו מתברכאן. זפאה חולקיהון דישראל, דקודשא בריך הוא יהיב לון עיטא, דכלא אסותא, בגין דזכון לחיי עלמא דאתי, וישתכחו דכין בהאי עלמא, קדישין לעלמא דאתי, עלייהו כתיב (יחזקאל לו) וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם. (דף קפ"א ע"ב).

נטהרה (אשה לבעלה), וחדוש הלכנה נמצא, וכל העולמות מתברכים. אשרי חלק ישראל שהקדוש ברוך הוא נתן להם עצה שפלה רפואה כדי שיזכו לחיי העולם הבא, וימצאו טהורים בעולם הזה, קדושים לעולם הבא, עליהם כתוב (יחזקאל לו) וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם.

ויבאו בני ישראל כל העדה מדבר צין וגו'. (במדבר כ) רבי יהודה אמר, אמאי פרשתא דפרה, סמיכה למיתת מרים. הא אוקמוה. אלא כיון (ס"א כמה) דאתעביד דינא בהאי פרה, לדכאה למסאבי, אתעביד דינא במרים, לדכאה עלמא, ואסתלקת מן עלמא. כיון דאסתלקת מרים, אסתלק ההוא באר, דהוה אזיל עמהון דישראל במדברא ואסתלק בירא בכלא.

ויבאו בני ישראל כל העדה מדבר צין וגו'. רבי יהודה אמר, למה פרשת פרה סמוכה למיתת מרים, הרי פרשוה. אלא כיון (כמו) שנעשה הדין בפרה זו לטהר הטמאים, נעשה דין במרים לטהר העולם, והסתלקה מהעולם. כיון שהסתלקה מרים, הסתלקה אותה באר שהיתה חולקת עם ישראל במדבר, והסתלקה הבאר בכל.

אמר רבי אבא, כתיב ואתה בן אדם שא קינא על בתולת ישראל, וכי עלה בלחודאה, לא. אלא בגין דכלא אתפר בגינה. בגינה אתפר ימינא אפתרה, דהוה מקרב לה גבי גופא. וגופא דאיהו שמשא, אתחשף בגינה. ודא הוא רזא דכתיב, (תהלים ט) הושיעה ימינך וענני. גופא (ס"א בגינה דכתיב, (ישעיה יג) חשף השמש בצאתו וכתוב) דכתיב, (ישעיה נ) אלביש שמים קדרות, שהרי השמש נחשף בגללה. כמו זה, ותמת שם מרים וגו'. ורא היה מים לעדה, שהרי הסתלקה הבאר שלמעלה ושלמטה, אחר כך נשבר הימין, שכתוב יאסף אהרן אל עמיו. ואחר כך נחשף השמש, שכתוב (דברים לב) ומת בהר וגו', והאסף אל עמיו וגו'. הרי זרוע ימין נשברה, והגוף, שהוא שמש, נחשף.

אמר רבי אבא, כתיב ואתה בן אדם שא קינא על בתולת ישראל. וכי עליה לבדה? לא. אלא משום שהכל נשבר בגללה. בגללה נשבר הימין אחריה, שהיה מקרבה לגוף. והגוף, שהוא שמש, נחשף בגללה, וזהו שכתוב (תהלים ט) הושיעה ימינך וענני. גוף, (בגללה, שכתוב (ישעיה יג) חשף השמש בצאתו וכתוב) שכתוב (ישעיה נ) אלביש שמים קדרות, שהרי השמש נחשף בגללה. כמו זה, ותמת שם מרים וגו'. ורא היה מים לעדה, שהרי הסתלקה הבאר שלמעלה ושלמטה, אחר כך נשבר הימין, שכתוב יאסף אהרן אל עמיו. ואחר כך נחשף השמש, שכתוב (דברים לב) ומת בהר וגו', והאסף אל עמיו וגו'. הרי זרוע ימין נשברה, והגוף, שהוא שמש, נחשף.

ורא היה מים לעדה, (במדבר כ) דהא אסתלק בירא דעילא ותתא לבתר אתפר ימינא, דכתיב יאסף אהרן אל עמיו. ולבתר אתחשף שמשא, דכתיב, (דברים לב) ומת בהר וגו'. והאסף אל עמיו וגו'. הא זרועא ימינא אתפר, וגופא דאיהו שמשא אתחשף.

וְהָא חֲזִי, לֹא אֲשַׁתְּכַח דְרָא בְעֵלְמָא, פְּדָרָא
דְּמִשָּׁה קִיִּימָא בְעֵלְמָא, וְאַהֲרֹן וּמְרִים.
וְאִי תִימָא בְיוֹמוֹי דְשְׁלֵמָה הָכִי נִמְי, לְאוּ. דְהָא
בְיוֹמוֹי דְשְׁלֵמָה שְׁלִיט סִיְהָרָא, וְשִׁמְשָׁא
אֲתַפְנִישׁ. וּבְיוֹמוֹי דְמִשָּׁה, אֲתַפְנִישׁ סִיְהָרָא,
וְשִׁמְשָׁא שְׁלֵטָא.

תִּלְתָּת אַחֲזִין הוּוּ: מִשָּׁה, אַהֲרֹן, וּמְרִים. כְּמָה
דְּאֵת אָמַר (מִיכָה ו') וְאַשְׁלַח לְפָנֶיךָ אֶת מִשָּׁה
אַהֲרֹן וּמְרִים. מְרִים, סִיְהָרָא. מִשָּׁה, שְׁמִשָּׁא.
אַהֲרֹן, דְרוּעָא יְמִינָא. חוּר, דְרוּעָא שְׁמָאלָא.
וְאַמְרִי לֵה, נַחֲשׁוּן בְּן עַמִּינַדָב. בְּקַדְמִיתָא מִיתַת
מְרִים, אֲסַתְּלַקַת סִיְהָרָא, אֲסַתְּלַק בְּאַר. לְבַתָּר
אֲתַפְּר דְרוּעָא יְמִינָא, דְמְקַרְב תְּדִיר סִיְהָרָא,
בְּאַחְוָא, בְּחִידוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שְׁמוֹת טו') וַתִּקַּח
מְרִים הַנְּבִיאָה אַחֲוֹת אַהֲרֹן. אַחֲוֹת אַהֲרֹן וְדָאִי,
דְּאִיהוּ דְרוּעָא, דְמְקַרְב לֵה בְּאַחְדוּתָא, בְּאַחְוָה
עִם גּוֹפָא.

דְּבַתָּר אֲתַפְנִישׁ שְׁמִשָּׁא וְאַתְחַשְׁךָ, כְּמָה
דְּאוּקִימְנָא דְכְּתִיב וְהָאֵסַף אֶל עַמְךָ
גַּם אֶתְּהָ וְגו'. זַפְּאָה חוּלְקִיהוּן דְּמִשָּׁה אַהֲרֹן
וּמְרִים, דְּאֲשַׁתְּכַחוּ בְעֵלְמָא. בְיוֹמוֹי דְשְׁלֵמָה,
שְׁלֵטָא סִיְהָרָא, בְּתַקוּנָהָא, וְאַתְחִזִּי בְעֵלְמָא.
וְאַתְקִיִּים שְׁלֵמָה בְּחַכְמָתָא דְנַהֲירוּ דִּילָהּ,
וְשְׁלִיט בְעֵלְמָא. פִּינּוֹן דְסִיְהָרָא נַחְתָּא בְּחוּבּוֹי,
אֲתַפְּגִים יוֹמָא בְּתַר יוֹמָא, עַד דְּאֲשַׁתְּכַח בְּקַרְן
מְעַרְבִית, וְלֹא יִתִּיר, וְאַתְיָהִיב שְׁבֻטָא חַד
לְבְרִיָּה. זַפְּאָה חוּלְקָא דְמִשָּׁה נְבִיאָה מְהִימְנָא.
בְּתִיב (קְהֵלֶת א') וַזָּרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְגו'.
הָאִי קָרָא אוּקִימְנָא. אֲבָל וַזָּרַח הַשֶּׁמֶשׁ,
פְּד נַפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, דְּנַהֲיִיר שְׁמִשָּׁא וְלֹא
סִיְהָרָא. וְאֶל מְקוֹמוֹ שׁוּאֵף וְגו', הָא כְּתִיב וּבָא
הַשֶּׁמֶשׁ, בְּמַדְבְּרָא, עִם שְׂאֵר מַתִּי מַדְבְּרָא. פִּינּוֹן
דְּעָאֵל שְׁמִשָּׁא, לְאֵן אֲתַר אֲתַפְנִישׁ. אֶל מְקוֹמוֹ,

וּבָא וְרָאָה, לֹא נִמְצָא דוֹר בְּעוֹלָם
כְּמוֹ הַדּוֹר שְׁעָמַד מִשָּׁה בְּעוֹלָם,
וְאַהֲרֹן וּמְרִים. וְאִם תֹּאמַר בִּימֵי
שְׁלֵמָה גַּם כֵּן - לֹא! שְׁהֲרִי בִימֵי
שְׁלֵמָה שְׁלֵטָה הִלְכְּנָה, וְהַשֶּׁמֶשׁ
הִתְכַּנְּסָה. וּבִימֵי מִשָּׁה הִתְכַּנְּסָה
הִלְכְּנָה וְשֵׁלֵט הַשֶּׁמֶשׁ.

שְׁדִישָׁה אַחֲזִים הָיוּ: מִשָּׁה, אַהֲרֹן
וּמְרִים, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (מִיכָה ו')
וְאַשְׁלַח לְפָנֶיךָ אֶת מִשָּׁה אַהֲרֹן
וּמְרִים. מְרִים - לְכַנְּהָ. מִשָּׁה -
שְׁמִשׁ. אַהֲרֹן - זְרוּעַ יְמִין. חוּר -
זְרוּעַ שְׁמָאל. וְיֵשׁ אוּמְרִים נַחֲשׁוּן
בְּן עַמִּינַדָב. בְּהַתְּחִלָּה מִתָּה מְרִים
- הִסְתַּלְּקָה הִלְכְּנָה וְהִסְתַּלְּקָה
הַבְּאָר. אַחַר כֵּן נִשְׁבְּרָה זְרוּעַ יְמִין
שְׁמִקְרַבְתָּ תְּמִיד אֶת הִלְכְּנָה
בְּאַחְוָה וּבְשִׁמְחָה, וְעַל זֶה כְּתוּב
(שְׁמוֹת טו') וַתִּקַּח מְרִים הַנְּבִיאָה
אַחֲוֹת אַהֲרֹן. אַחֲוֹת אַהֲרֹן בְּוֹדָאִי,
שְׁהִיא זְרוּעַ שְׁמִקְרַבְתָּ בְּאַחְדוּת
וּבְאַחְוָה עִם הַגּוֹף.

אַחַר כֵּן הִתְכַּנְּסָה הַשֶּׁמֶשׁ וְנַחֲשָׁךְ,
כְּמוֹ שְׁאַמְרֵנוּ שְׁכְּתוּב (בְּמַדְבַּר כו')
וְנִאֲסַפְתָּ [וְהָאֵסַף] אֶל עַמְיָךְ גַּם
אֶתְּהָ וְגו'. אֲשֶׁרִי חִלְקִים שֶׁל מִשָּׁה,
אַהֲרֹן וּמְרִים שְׁנַמְצָאוּ בְּעוֹלָם.
בִּימֵי שְׁלֵמָה שְׁלֵטָה הִלְכְּנָה
בְּתַקוּנָהָּ וְנִרְאָתָה בְּעוֹלָם,
וְהַתְּקִים שְׁלֵמָה בְּחַכְמַת הָאוּר
שְׁלָה וְשֵׁלֵט בְּעוֹלָם. פִּינּוֹן
שְׁהִלְכְּנָה יָרְדָה בְּעוֹנוֹתָיו, נַפְגָּם
יוֹם אַחַר יוֹם, עַד שְׁנַמְצָא בְּקַרְן
מְעַרְבִית וְלֹא יוֹתֵר, וְנַתַּן שְׁבֻט
אַחַד לְבָנוּ. אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מִשָּׁה
נְבִיאָה הַנְּאֻמָּן.

כְּתוּב (קְהֵלֶת א') וַזָּרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא
הַשֶּׁמֶשׁ וְגו'. פְּסוּק זֶה בְּאַרְנוֹ.
אֲבָל וַזָּרַח הַשֶּׁמֶשׁ, כְּשִׁינְצָאוּ
יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, שְׁהֲאִיר הַשֶּׁמֶשׁ
וְלֹא הִלְכְּנָה. וְאֶל מְקוֹמוֹ שׁוּאֵף
וְגו'. הָרִי כְּתוּב וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ,
בְּמַדְבְּרָא, עִם שְׂאֵר מַתִּי מַדְבְּרָא. פִּינּוֹן
שְׁנַכְנַס הַשֶּׁמֶשׁ, לְאִיזָה מְקוֹם